

Anbefaling: inddragelse af børns perspektiver i pædagogikken.

- tilsyn med børns medbestemmelse og indflydelse på egen hverdag.

For at kunne skrive en handleplan omkring børns medbestemmelse i deres daginstitution, måtte vi blive kloge på hvad det betyder for os i Kastaniehuset Kagså. Det er velkendt at mange personaler i pædagogiske dagtilbud, er gode til at give børn taletid og respons. Det der til gengæld kan være en mangelvare, er børns medbestemmelse, og derved indflydelse på deres hverdag i daginstitutionen.

Det er en vigtig faktor, at vi som personale motiverer børnene til at deltage i demokratiske valg i daginstitutionen. Det gør vi ved at børnene:

- Har en god relation til børn og voksne
- Er en del af fællesskabet
- Oplever at de voksne omkring dem har positive forventninger til dem
- Bliver anerkendt for dem de er, og hvad de kan
- Leger med andre børn, og at de selv lærer at forhandle legens struktur på plads
- Indgår i hverdagsforhandlinger
- Får medindflydelse på deres dagligdag

Det er ikke gjort med det. Der skal være nogle voksne rollemodeller til stede der kan hjælpe og guide børnene der hvor de er i processen.

Det er vigtigt at personalet indtager en rolle hvor de er iagttagende/observerende, især omkring de børn der kommunikerer nonverbalt. De børn, der har udviklet sprog, skal der lyttes til. Børnene

KASTANIEHUSET KAGSÅ

skal have en følelse af at deres stemme er værdifuld. Personalet skal være nysgerrige, og opmærksomme på børnenes perspektiv, nonverbalt og verbalt.

Vi skal arbejde med medbestemmelse på flere måder. Det er ikke kun de voksne, der skal stille de spørgsmål de ønsker et svar på. Det kan også godt være børnene der får lov til at stille spørgsmålene, og sætte dagsordenen. Børnene kan stille spørgsmålene i flere forskellige arenaer i løbet af dagen. Det kunne være ved samling, på tur, under dialogisk læsning osv.

Da det her vil det være børnenes valg og interesser der styrer en given aktivitet, og derved samtalen derom, er det et anderledes perspektiv og nogle andre spørgsmål der bliver stillet, end hvis det var en voksen der gjorde det. Når børnene oplever at de har medbestemmelse i forhold til hvad samtalen fx skal handle om, får det erfaringer med at undre sig. Det er vigtigt at børn lære at undre sig, for det fører til at tænke kritisk. Det er vigtigt at børn lærer at tænke kritisk, for her vil de opleve at de:

- Får medbestemmelse
- Udformer, undersøger og eksperimenterer
- Bliver stillet spørgsmål uden et rigtig eller forkert svar
- Bliver opfordret til at undre sig
- Bliver opfordret til at sige sin mening

Når et menneske selv er med til at forme og styre processen, vil flere være med og føle sig trygge ved at komme med ideer eller holdninger, det er det samme med børn. Her vil de tage ansvar, føle sig som en del af fællesskabet, og være med til at højne kvaliteten af forskellige aktiviteter ved at handle, og på den måde være medbestemmende.

KASTANIEHUSET KAGSÅ

Efter vi er begyndt at implementere den nye NEST pædagogik, er samling et af de punkter vi er i gang med at finpudse, i forhold til hvordan vi gerne vil bruge den tid. På vores sidste personalemøde er vi blevet enige om, at børnene på skift skal have medbestemmelse over dagens samling.

Her vil forskellige børn hver dag vælge en sang der skal synges. Børnene skiftes. Alt efter dagsformen på samlingen, og på børnenes fokus, vil der blive sunget 1-3 sange. Vi arbejder også med visuel guidning og det skal især hjælpe de nonverbale børn til at vælge en sang. De små børn kan kende dem på piktogrammerne/konkreterne, og derved kan de vælge den sang de ønsker.

Under yoga har børnene også mulighed for at vise og komme med øvelser de synes alle børnene skal lave.

Børnene har mulighed for at komme med ønsker til køkkenpersonalets menuplan. Her sender personalet et brev til køkkenet, hvor de skriver ønskerne på, og tegner en flot tegning.

På vores rytmik hold torsdag og fredag, har børnene ved flere øvelser mulighed for at vælge en rolle, eller en bevægelse.

Vi arbejder også med demokratiske afstemninger. Dette kan være med forskellige ting der skal besluttes, men fx hvilken bog, hvad skal der i skattekisten til skolen, hvilken frugt har i lyst til osv.

Her er det ved håndsoprækning. Dette er godt for de børn som har lidt sprog, men også for dem som ikke helt er nået til at ytre sin mening. En håndsoprækning er et godt redskab til i stilhed at kunne ytre sin mening.

I sensommeren/efteråret vil vi gerne arbejde med børne interviews, for at høre børnenes mening om at gå i daginstitution hos os. Det er et velkendt fænomen at personalet, tror at vi ved hvad børnene har lyst til, hvad det synes der sjovt, og hvad det kunne tænke sig mere eller mindre af.

KASTANIEHUSET KAGSÅ

Nogle gange tror vi også vi har hørt hvad børnene siger, men sådan er det ikke altid. Som pædagog/medhjælper er vi gode til at tolke det børnene siger, og lægge ordene i munden på dem, i stedet for at lytte.

Når vi laver børneinterviews, vil barnet blive inviteret ind i et uforstyrret rum, til en rolig snak om hvordan det er at være barn i Kastaniehuset Kagså. Hvis barnet giver lov, kan mødet blive filmet eller lyden optages. På den måde kan vi sikre os, at der ikke er noget vi overhører. Det er også et redskab den voksne kan bruge på at blive bedre til at lave interviews, hvor skal man lytte mere, hvor havde det været bedre at stille et til spørgsmål osv.. Det kræver dog at barnet giver sit samtykke. Det er vigtigt at tænke over hvordan man som voksen stiller sine spørgsmål. De skal ikke være ledende, eller lukkede så barnet kun kan sige ja eller nej. Spørgsmålene skal være nogle som barnet skal tænke lidt over. Vi vil ikke på forhånd have forberedt en masse spørgsmål. Vi skal kun have en kort drejebog at gå efter, således vi lytter til barnet og får snakket om det som barnet ønsker, og ikke vores lange liste. For at sikre gode forudsætninger for at lykkes med vores børne interview er det vigtigt at:

- At finde et sted det kan foregå uden afbrydelser, i max. 20 min.
- Fortælle barnet hvad du gerne vil snakke om, fx hvordan barnet har det, og hvad det synes om at gå i vores institution
- At stille "hv" spørgsmål: hvem, hvad, hvor, hvorfor, hvordan osv.

Vi glæder os til at komme til at arbejde mere med børns medbestemmelse.

